Detailrapport Vraag en antwoord los v/h Raadsplein (ID 1093)

Veld	Waarde
Datum vraag	1-10-2026
Onderwerp	Strategisch beheerplan riolering, mogelijke kostenbesparing en rioolheffing
Fractie(s)	LEV
Vraag en antwoord	Op 29 september 2026 publiceerde Roelofs Groep het artikel “Strategisch beheerplan geeft Edam-Volendam grip op rioolopgave” https://www.roelofsgroep.nl/strategisch-beheerplan-geeft-edam-volendam-grip-op-rioolopgave/. Hierin wordt toegelicht dat voor de gemeente Edam-Volendam een strategisch beheerplan voor de vrijvervalriolering is opgesteld. In het artikel wordt aangegeven dat verschillende toekomstscenario’s zijn doorgerekend en dat een risicogestuurde aanpak op lange termijn aanzienlijk efficiënter kan zijn dan een leeftijdsgestuurde aanpak. Volgens het artikel kan de verwachte besparing daarbij oplopen tot meer dan 50%. De gemeente Edam-Volendam geeft daarbij aan dat het plan de gemeente in staat stelt keuzes beter te onderbouwen en gerichter te investeren. Gezien de mogelijke financiële gevolgen hiervan voor de gemeentelijke rioolopgave en de rioolheffing voor inwoners en bedrijven heeft LEV de volgende vragen: 1. Is het college bekend met de publicatie van Roelofs Groep van 29 september 2026 en herkent het college zich volledig in de daarin beschreven conclusies? Antwoord 1: In het huidige vastgestelde Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2024-2028 is aangegeven dat we in deze planperiode Bewust Beheer (risico gestuurd beheer) gaan implementeren en de vervangingsplanning hierop baseren. Het doorgelopen traject en de daaruit volgende rapportage is een eerste aanzet hiertoe en deze wordt verwerkt in het Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2029-2033. 2. Wanneer is het genoemde Strategisch beheerplan vrijverval riolen afgerond en wanneer is dit rapport aan de gemeente opgeleverd? Antwoord 2: Deze is 23 juni 2026 definitief gemaakt en ongeveer gelijktijdig aan de gemeente opgeleverd. 3. Is dit strategisch beheerplan reeds met de gemeenteraad gedeeld? Zo nee, waarom niet, en is het college bereid het volledige rapport alsnog aan de raad beschikbaar te stellen?

	Antwoord 3: Het beheerplan is niet met de gemeenteraad gedeeld omdat het beheer een collegebevoegdheid is. Het volledige rapport kan ter informatie met de gemeenteraad worden gedeeld. 4. Waarom is de raad niet eerder actief geïnformeerd over de conclusie dat een risicogestuurde aanpak volgens de uitgevoerde analyses op lange termijn tot een verwachte besparing van meer dan 50% kan leiden ten opzichte van een leeftijdsgestuurde aanpak? Antwoord 4: In het huidige vastgestelde Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2024-2028 staat: Het doel van “bewust beheer” is om meer gericht te investeren en te beheren, zodat de faalrisico’s van cruciale delen van het systeem aanzienlijk afnemen. Het is geen doelstelling op zich om met bewust beheer kosten te besparen, maar de verwachting is dat dit wel een positief neveneffect is. 5. Kan het college de financiële uitkomsten van de verschillende doorgerekende toekomstscenario’s aan de raad verstrekken, inclusief per scenario: de geraamde onderhoudskosten, renovatiekosten, vervangingsinvesteringen, het jaarlijkse kasritme en de totale geraamde kosten over de gehanteerde looptijd? Antwoord 5: De uitkomsten van de doorgerekende scenario’s zijn beschreven in de rapportage. 6. Kan het college concreet aangeven hoeveel euro de in het artikel genoemde mogelijke besparing van meer dan 50% bedraagt ten opzichte van de eerder gehanteerde beheer en vervangingssystematiek? Antwoord 6: Nee, hiervoor is een verdere uitwerking noodzakelijk welke in het Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2029-2033 wordt opgenomen. 7. Over welke periode wordt deze besparing gerealiseerd en vanaf welk jaar ontstaat volgens de berekeningen daadwerkelijk een financieel voordeel? Antwoord 7: De volledige structurele besparing wordt bereikt rond het jaar 2100. Een financieel voordeel op de kosten voor het instandhouden van het huidige vrijverval rioolstelsel zal zich naar verwachting rond het jaar 2045 voordoen. 8. In het artikel wordt tevens aangegeven dat op korte termijn extra maatregelen en investeringen noodzakelijk zijn. Welke aanvullende maatregelen en investeringen betreft dit, welke bedragen zijn hiermee gemoeid en in welke jaren worden deze uitgaven verwacht? Antwoord 8: De maatregelen worden in de komende 10 jaar genomen. De kosten worden daarmee over een langere periode gespreid. Daardoor zal dit naar verwachting niet direct leiden tot een lastenverzwaring.

	9. Zijn de financiële gevolgen van het nieuwe strategische beheerplan reeds verwerkt in de begroting 2027 en de meerjarenraming? Zo ja, waar zijn deze afzonderlijk terug te vinden? Zo nee, waarom niet? Antwoord 9: De geraamde hogere kosten voor 2027 en 2028 kunnen binnen de huidige begroting worden opgevangen. 10. Welke gevolgen heeft de nieuwe risicogestuurde beheermethode volgens het college voor de benodigde opbrengst uit de rioolheffing in 2027 en de daaropvolgende jaren? Antwoord 10: De invloed op de rioolheffing is nog niet bekend. Hiervoor is een verdere uitwerking noodzakelijk welke in het Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2029-2033 wordt opgenomen. 11. Kan het college voor de periode 2027–2030 per jaar inzichtelijk maken wat de benodigde opbrengst uit de rioolheffing en, voor zover mogelijk, de daaruit voortvloeiende rioolheffing per huishouden zou zijn: op basis van de eerder gehanteerde beheer en vervangingssystematiek, en op basis van het nieuwe risicogestuurde strategische beheerplan? Antwoord 11: Nee, op dit moment niet. De effecten worden meegenomen in het Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2029-2033. 12. Indien de efficiëntere beheermethode tot structureel lagere kosten leidt, op welke wijze worden deze financiële voordelen betrokken bij de vaststelling van de rioolheffing voor inwoners en bedrijven? Antwoord 12: De effecten worden meegenomen in het Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2029-2033. 13. Indien voor 2027 desondanks een verhoging van de rioolheffing wordt voorgesteld, kan het college dan exact onderbouwen waarom deze verhoging noodzakelijk is, mede gelet op de in het strategisch beheerplan geïdentificeerde besparingsmogelijkheden? Antwoord 13: Voor 2027 blijft de rioolheffing ongewijzigd. 14. Kan het college daarbij inzichtelijk maken welk deel van de benodigde opbrengst uit de rioolheffing voor 2027 betrekking heeft op: reguliere exploitatie, onderhoud en inspecties, renovaties, vervangingsinvesteringen, kapitaallasten en eventuele stortingen in of onttrekkingen aan voorzieningen? Antwoord 14: Dit is onderdeel van het huidige vastgestelde Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2024-2028. 15. In hoeverre wijzigen de uitkomsten van het nieuwe strategisch beheerplan de financiële uitgangspunten en het eerder voorziene verloop van de rioolheffing uit het Gemeentelijk Rioleringsplan? Is op basis van de nieuwe inzichten inmiddels een nieuwe kostendekkingsberekening voor de rioolheffing opgesteld? Zo ja,

	kan deze berekening aan de raad worden verstrekt? Antwoord 15: Er is nog geen nieuwe berekening opgesteld. Deze is onderdeel van het nog op te stellen Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2029-2033. 16. Indien nog geen nieuwe kostendekkingsberekening is opgesteld, op welke financiële onderbouwing wordt dan de hoogte van de rioolheffing voor 2027 gebaseerd en wanneer worden de effecten van het nieuwe strategisch beheerplan hierin verwerkt? Antwoord 16: Het vastgestelde Gemeentelijk Riool- en Waterzorg Programma 2024-2028. 17. Is het college bereid om voordat de raad een besluit neemt over de rioolheffing voor 2027, het Strategisch beheerplan, de financiële doorrekening van de verschillende scenario's en de gevolgen daarvan voor de rioolheffing integraal aan de raad voor te leggen? Antwoord 17: Dit is niet van toepassing.